

Talvivaara Sotkamo Oy
Talvivaarantie 66
88120 Tuhkakylä

Kehotus ympäristöturvallisuuden varmistamiseksi

Kainuun ELY-keskus piti tarkastuksen Talvivaarassa 18.11.2013. Tarkastuksen yhteydessä selvisi, että uuden siirtoputken rakentaminen kipsisakka-altailta Tammalammen käsittely-yksikköön on keskeytetty eikä päätöstä Kortelammelle rakennettavasta putken haarasta ole tehty. Olemassa olevaa putkilinjaa kipsisakka-altailta Tammalammelle ei ole tällä hetkellä pakkassuojattu. Latosuon padon routasuojausta ei ole vielä tehty. Kainuun ELY-keskuksen näkemyksen mukaan nämä suunnitellut rakennustyöt ovat ympäristöturvallisuuden varmistamiseksi välttämättömiä ja ne on toteutettava. Niiden avulla varaudutaan kevättulvien aiheuttamaan veden pinnan nousuun Kortelammen padolla sekä varmistetaan riittävä varoallaskapasiteetti.

Suomen ympäristökeskus on mallintanut Kainuun ELY-keskuksen pyynnöstä Kortelammen vedenkorkeuden kehittymistä. Mallilaskennan tuloksia on toimitettu Talvivaaran käyttöön. Malli osoittaa, että Kortelammen vesitase on positiivinen huhtitoukokuulle saakka ja Kortelammen vedenpinta jatkaa nousuaan. Keskimääräisen ennusteen mukaisesti Kortelampi nousee ilman yhtiön suunnittelemaa pumppauksia huhtikuussa lähes tasolle +205 m ja maksimiennusteella toukokuussa noin tasolle +205,9 m. Mallin tulokset ovat kevään osalta suuntaa antavia, mutta ne osoittavat kiistatta sen, että pumppauksen järjestäminen Kortelammelta Tammalammen käsittely-yksikköön ja edelleen toiseen vesivarastoaltaaseen (Kuusilampi, Latosuo tai avolouhos) on välttämätöntä Kortelammen patoturvallisuuden varmistamiseksi. Samassa yhteydessä on toteutettava tarvittavat toimenpiteet riittävän vesivarastokapasiteetin saavuttamiseksi Oulujoen vesistöalueen puoleisissa altaissa ja Kuusilammen louhoksessa.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 31.5.2013 myöntämän ympäristö- ja vesitalousluvan lupamääräyksessä 4a on todettu, että "... Jos toiminnasta aiheutuu tai uhkaa aiheutua sellaisia päästöjä tai ympäristövaikutuksia, joihin tällä päätöksellä ei ole lupaa myönnetty tai lupahakemuksen päästö- tai vaikutusarvioissa ei ole ennakoitu, on asiasta viipymättä ilmoitettava Kainuun ja Pohjois-Savon ELY-keskuksille sekä Sotkamon ja Sonkajärven kuntien ja Kajaanin kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisille. Luvan saajan on lisäksi viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin pilaantumisen ehkäisemiseksi tai jos pilaantumista on jo aiheutunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi (pilaantumisen torjuntavelvollisuus)..."

Kainuun ELY-keskus katsoo, että ympäristöturvallisuuden kannalta välttämättömien rakenteiden rakentamisen viivästyminen voi aiheuttaa lupamääräyksessä tarkoitettua

pilaantumisen uhkaa. Kainuun ELY-keskus kehottaa Talvivaaraa välittömästi ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin vesien varastotilavuuden riittävyyden varmistamiseksi sekä edellä mainittujen putkilinjojen sekä pumppausjärjestelyiden rakentamiseksi. Kainuun ELY-keskus kehottaa Talvivaaraa toimittamaan Kainuun ELY-keskukselle esityksen aikatauluineen siitä, kuinka se aikoo asiassa edetä viimeistään 22.11.2013 klo 12 mennessä.

Lisäksi ELY-keskus pyytää Talvivaaraa tekemään selvityksen siitä, kuinka vuoden 2014 kevättulviin aiotaan varautua niin, että toiminta on kaikissa tilanteissa ympäristö- ja vesitalousluvan mukaista. Selvityksen tulee sisältää esitys vesienkäsittelyn tehostamiseksi tehtävistä toimenpiteistä sekä Kortelammen vahingonvaaraselvitys. Selvitys tulee toimittaa 29.11.2013 mennessä.

Kainuun ELY-keskus huomauttaa, että Talvivaaran tulee joka tilanteessa varmistua siitä, että käytössä on riittävästi kemikaaleja vesienkäsittelyä varten sekä että liuoskierron pumppauksista huolehditaan ja mahdollisiin pumppujen rikkoutumiseen on varauduttu. Niin ikään tulee huolehtia, että kaivoksen päästö- ja vesistötarkkailua jatketaan normaalisti. Kaikista häiriötilanteista tulee ilmoittaa välittömästi valvontaviranomaiselle.

Mikäli kehotusta ei noudateta, ELY-keskus voi käynnistää asiassa ympäristönsuojelulain (86/2000) 84 §:n mukaisen hallintopakkomenettelyn.

Ympäristö ja luonnonvarat – vastuualue

Luonto ja ympäristövastuu - yksikönpäällikkö

Ylitarkastaja

Sari Myllyoja

Ylitarkastaja

Olli Hirsimäki

Asian valmisteluun ovat osallistuneet yksikön päällikkö Kari Pehkonen sekä ylitarkastaja Riina Päätalo.

Tiedoksi: Pohjois-Savon ELY-keskus

Sotkamon kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomainen

Kajaanin kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomainen

Sonkajärven kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomainen